Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0314

Financiranje akcijskega načrta za Tanzanijo za leto 2025

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 27. novembra 2025 o osnutku izvedbenega sklepa Komisije o financiranju letnega akcijskega načrta v korist Združene republike Tanzanije za leto 2025 (D110180/02 – 2025/2979(RSP))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju osnutka izvedbenega sklepa Komisije o financiranju letnega akcijskega načrta v korist Združene republike Tanzanije za leto 2025 (D110180/02),

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009[1] (v nadaljnjem besedilu: uredba NDICI – Globalna Evropa) in zlasti člena 25 Uredbe,

– ob upoštevanju mnenja z dne 22. oktobra 2025, ki ga je podal odbor iz člena 45 Uredbe (EU) 2021/947,

– ob upoštevanju člena 11 Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije[2],

– ob upoštevanju resolucije Evropskega parlamenta z dne 8. maja 2025 o aretaciji in nevarnosti usmrtitve Tunduja Lissuja, predsednika glavne opozicijske stranke Chadema v Tanzaniji,

---

1 UL L 209, 14.6.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj.

2 UL L 55, 28.2.2011, str. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj.

– ob upoštevanju člena 115(2) in (3) Poslovnika,

– ob upoštevanju skupne razprave Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj v skladu s členom 59 Poslovnika,

– ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za zunanje zadeve in Odbora za razvoj,

A. ker je bil osnutek izvedbenega sklepa Komisije 22. oktobra 2025 predstavljen odboru NDICI;

B. ker se v osnutku izvedbenega sklepa Komisije jasno kaže zmotni pristop Komisije, saj ne odraža v celoti pomanjkljivosti na področju demokracije in človekovih pravic v Tanzaniji v zadnjih letih, zlasti po potvorjenih volitvah oktobra 2025, po katerih je vlada nasilno zatrla demonstracije, pri čemer je izgubilo življenje več kot 400 ljudi, več sto ljudi pa je bilo obtoženih izdaje;

C. ker je misija Afriške unije za opazovanje volitev ostro kritizirala izvedbo tanzanijskih predsedniških volitev, na katerih je bila dotedanja predsednica ponovno izvoljena, na videz s kar 98 % glasov; ker tanzanijska vlada v nasprotju z volitvami leta 2015 tokrat ni povabila evropske misije za opazovanje volitev;

D. ker je visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko / podpredsednica Komisije Kaja Kallas v imenu Evropske unije izrazila resno zaskrbljenost zaradi povolilnega nasilja v Tanzaniji in ugotovila, da so „neenake konkurenčne pogoje pred volitvami zaznamovala poročila o ugrabitvah in izginotjih ter nasilju, ki je omejevalo državljanski in demokratični prostor“;

E. ker je bil Tundu Lissu, vodja glavne tanzanijske opozicijske stranke Chadema, 9. aprila 2025 aretiran in pozneje obtožen izdaje, skupaj s tremi kaznivimi dejanji objave lažnih informacij na podlagi zakonov o kibernetski kriminaliteti; ker se izdaja v Tanzaniji lahko kaznuje s smrtno kaznijo; ker EU smrtni kazni odločno nasprotuje, ne glede na okoliščine; ker je bila kmalu po aretaciji Lissuja stranka Chadema izključena iz predsedniških in parlamentarnih volitev oktobra 2025, ker ni želela podpisati volilnega kodeksa ravnanja, izključena pa je bila tudi kandidatka druge največje opozicijske stranke Alliance for Change and Transparency (ACT-Wazalendo) Luhaga Mpina;

F. ker tanzanijska vlada ni izpolnila nobene od zahtev iz resolucije Evropskega parlamenta z dne 8. maja 2025, vključno s pozivom k takojšnji in brezpogojni izpustitvi Tunduja Lissuja, izvajanju reforme pravosodja, izboljšanju razmer na področju človekovih pravic in pripravi volilne reforme;

G. ker nazadovanje Tanzanije pri njeni zavezanosti k spodbujanju skupnih vrednot, načel in interesov, zlasti v zvezi s človekovimi pravicami, temeljnimi svoboščinami, demokracijo, pravno državo,

dobrim upravljanjem in odprtim državljanskim prostorom, ter njeno stopnjevanje zatiranja, samovoljnih aretacij, nasilja, napadov in nadlegovanja članov opozicije, zagovornikov človekovih pravic, domorodnih ljudstev, aktivistov LGBTIQ+, novinarjev in organizacij civilne družbe nista v skladu z načeli načrtovanja geografskih programov v okviru uredbe NDICI – Globalna Evropa; ker povolilna kriza v Tanzaniji neposredno ogroža demokracijo, pravno državo, človekove pravice ali temeljne svoboščine v državi; ker so zaradi kakršnih koli odločitev o načrtovanju in programiranju, ki teh vidikov ne upoštevajo, izvedbeni akti, sprejeti v takšnih okoliščinah, nični;

H. ker EU zelo podpira digitalno preobrazbo Tanzanije z naložbami v 4G in optično infrastrukturo, e-upravo, digitalna znanja in spretnosti ter razvoj zasebnega sektorja, katerih cilj je razširiti dostop do informacij in spodbujati odprto digitalno gospodarstvo; ker so tanzanijske oblasti ravnale v nasprotju s temi cilji, ko so pred volitvami in med povolilnimi nemiri onemogočile dostop do interneta, s čimer so ogrozile demokratično udeležbo in tvegale zlorabo digitalne infrastrukture, ki jo podpira EU;

1. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije presega izvedbena pooblastila, določena v Uredbi (EU) 2021/947;

2. meni, da osnutek izvedbenega sklepa Komisije ni v skladu s pravom Unije, ker ni skladen s cilji Uredbe (EU) 2021/947;

3. pozdravlja dejstvo, da je Komisija začasno prekinila postopek sprejemanja osnutka izvedbenega sklepa, potem ko jo je Evropski parlament obvestil o svojih pomislekih;

4. poziva Komisijo, naj umakne svoj osnutek izvedbenega sklepa in odboru predloži nov osnutek, ki bo upošteval izražene pomisleke, hkrati pa zagotovil, da morebitne nove spremembe ne bodo negativno vplivale na financiranje, namenjeno podpori nevladnim organizacijam in civilni družbi;

5. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.